Sedley SHIUR 5

Halacha

Rabbi David Sedlev

Dash (Threshing) - דש

Squeezing a wet cloth:

Rambam Hilchot Shabbat 9; 11

One who washes clothes has performed a toleda of laundering and is chayav. Someone who squeezes out (wet) clothing until all the water has come out is chayav for laundering, since squeezing is part of the laundering process, just like stirring is part of cooking. There is no squeezing with

hair, or leather, and one is not chayav for squeezing them.

Tosefot Ketuvot 6b

It is forbidden to return the stopper to the wine barrel - Rashi, Rabbeinu Chananel and the Aruch explain that it is assur because of squeezing. Rabbeinu Tam challenged this, since squeezing is related to laundry, and laundry can only be done with water, since anything which makes other things dirty, like wine, alcohol or oil can't be used for cleaning. ...

Rabbeinu Tam says the prohibition is because of mefarek, and it is forbidden just like squeezing grapes or olives.

רמב"ם הלכות שבת פרק ט: יא

המכבס בגדים הרי הוא תולדת מלבן וחייב, והסוחט את הבגד עד שיוציא המים שבו הרי זה מכבס וחייב, שהסחיטה מצרכי כיבוס היא כמו שההגסה מצרכי הבשול, ואין סחיטה בשער וה״ה לעור שאין חייבין על סחיטתו.

תוספות מסכת כתובות דף ו.

האי מסוכרייתא דנזייתא אסור להדוקה כו' – פירש בקונטרס וכן ר"ח ובערוך בחד לישנא וכן בסדר תנאים ואמוראים דאסור משום סחיטה וקשה לר"ת דהא סחיטה משום ליבון ולא שייכא בשאר משקים דכל דבר המלכלך את בולעו כגון יין ושכר ושמן לא שייך ליבון בסחיטתו אלא דוקא במים

... אור"ת דהויא משום מפרק ואסורה כמו סחיטת זיתים וענבים

Washing dishes with a sponge or washcloth

Shulchan Aruch Orech Chaim 320

One may not clean with a sponge unless it has a handle, lest one come to squeeze it. (Vilna Gaon amends this to read 'because one will squeeze it')

<u>שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ</u>

ספוג, אין מקנחין בו אא"כ יש בו בית אחיזה, גזירה שמא יסחוט.

Mishna Brura ibid 47

Unless - Rashi and Rambam explain that when there is a leather handle to hold it by it is possible to clean without squeezing. The Ra'avad, however, writes that even though there will definitely be squeezing, it is still permitted to clean if it has a handle, since it is like a container full of water that is being emptied.

משנה ברורה סימן שכ ס"ק מז

אלא א"כ וכו' - רש"י והרמב"ם פירשו דכשיש לו עור בית אחיזה שיאחזנו בו אפשר לקנח בלי סחיטה אבל הראב"ד כתב דאעפ"כ א"א לו לקנח בלי סחיטה אלא דמ"מ שרי דכיון שיש לו בית אחיזה הו"ל כצלוחית מלאה מים שמריק ממנה מים:

Wiping up a spill

you can find more shabbat source sheets on the web: www.rabbisedley.com

בס״ד

Rabbi

Sedley

Halacha

Shabbat Laws - Melachot

SHIUR 5

Rabbi David Sedley

Squeezing or shampooing hair on Shabbat.

Talmud Bavli Shabbat 128b

If (the midwife) needs oil etc (her friends should bring it in their hair). Let us learn that it is forbidden because of squeezing. Rabba and Rav Yosef both said that there is no squeezing with hair. Rav Ashi said, even if there is squeezing with hair, she can bring it in a container tied to her hair, since when necessary to break Shabbat one should do so in an abnormal manner.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכח:

אם היתה צריכה לשמן וכו'. תיפוק ליה משום סחיטה! – רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו: אין סחיטה בשיער. רב אשי אמר: אפילו תימא יש סחיטה בשיער – מביאה לה בכלי דרך שערה. דכמה דאפשר לשנויי – משנינו.

רש"י מסכת שבת דף קכח:

אין סחיטה בשיער - שהוא קשה, ואין בולע.

Rashi ibid

There is no squeezing with hair - since it is hard, and doesn't absorb.

Toothbrush

Baby wipes

Mefarek מפרק - unloading

Talmud Bavli Shabbat 143b

One may not squeeze fruit to get the juice, and even if the juice came out by itself it is forbidden. Rabbi Yehuda says: If the fruit is for eating the juice that comes out is permitted, but if the fruit is set aside for juicing the juice that comes out is forbidden. Honeycombs that were squeezed

before Shabbat, the honey that comes out by itself on Shabbat is forbidden, and Rabbi Eliezer permits it.

Talmud Shabbat 143b

Rabba said in the name of Rav Yehuda in the name of Shmuel: Rabbi Yehuda agreed with the chachamim about olives and grapes, and the chachamim agreed with Rabbi Yehuda in all other fruits. Rabbi Yeremiah asked Rabbi Abba: If so, what were they arguing about? He said to him: Go and find out. Rav Nachman bar Yitzchak

said: It would make sense to say that they were arguing about strawberries and pomegranates.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמג:

אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקין, ואם יצאו מעצמן – אסורין. רבי יהודה אומר: אם לאוכלין – היוצא מהן מותר, ואם למשקין – היוצא מהן אסור. חלות דבש שריסקן מערב שבת ויצאו מעצמן – אסורין, ורבי אליעזר מתיר.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמג:

אמר רבה אמר רב יהודה אמר שמואל: מודה היה רבי יהודה לחכמים בזיתים וענבים, ומודים חכמים לרבי יהודה בשאר פירות. אמר ליה רבי ירמיה לרבי אבא: אלא במאי פליגי? – אמר ליה: לכי תשכח. אמר רב נחמן בר יצחק: מסתברא, בתותים ורמונים פליגי.

Rabbi

Sedley

SHIUR 5

Halacha

Shabbat Laws - Melachot

Rabbi David Sedlev

Rambam Hilchot Shabbat 8; 10

Someone who squeezes fruit to extract the juice is chayav because of mefarek, but they are not chayav until they have extracted the size of a *grogeres*. The Torah chiyuv is only on olives and grapes. It is permitted to squeeze a bunch of grapes into food, since juice that goes into food is considered food, and it is like removing food from food. However squeezing into a container that

רמב״ם הלכות שבת פרק ח הלכה י

הסוחט את הפירות להוציא מימיהן חייב משום מפרק, ואינו חייב עד שיהיה במשקין שסחט כגרוגרת, ואין חייבים מן התורה אלא על דריכת זיתים וענבים בלבד, ומותר לסחוט אשכול של ענבים לתוך האוכל, שמשקה הבא לאוכל אוכל הוא ונמצא כמפרק אוכל מאוכל, אבל אם סחט לכלי שאין בו אוכל הרי זה דורך וחייב, והחולב לתוך האוכל או היונק בפיו פטור ואינו חייב עד שיחלוב לתוך הכלי.

has no food is the normal way and is chayav. Someone who milks into food or nurses directly from the animal is patur, since they are not chayav unless they milk into a container.

Shulchan Aruch 320; 1

[Rama] In a place where the custom is to squeeze other kinds of fruits to drink their juice to quench thirst or for pleasure those fruits have the same status as strawberries and pomegranates. But if the custom is only to squeeze them for medical reasons there is no problem. The prohibition is only to

שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ סעיף א

הגה: ובמקום שנהגו לסחוט איזה פירות לשתות מימיו מחמת צמא או תענוג, דינו כתותים ורמונים; אבל אם נהגו לסחטו לרפואה לבדו, אין לחוש (ב"י). וכל זה דוקא לסחוט אסור, אבל מותר למצוץ בפיו מן הענבים המשקה שבהן וכ"ש בשאר דברים.

squeeze, but it is permitted to suck the juice from grapes with your mouth, and certainly any other kinds of fruit.

Talmud Bavli Shabbat 145a

Pickles that are squeezed: Rav says, if you want the pickle (to eat) it is mutar. If you want the brine it is patur, but assur.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמה.

Shulchan Aruch 320: 9

One may not crush snow or hail, i.e. break them up into small pieces so that the water comes out. But one may put them into a cup of wine or water and let it melt by itself. So too, one may place them in the sun or next to a fire and let them melt.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ סעיף ט

השלג והברד, אין מרסקין אותם, דהיינו לשברם לחתיכות דקות כדי שיזובו מימיו, אבל נותן הוא לתוך כוס של יין או מים והוא נימוח מאליו ואינו חושש; וכן אם הניחם בחמה או כנגד המדורה ונפשרו, מותרים.

making ice cubes on Shabbat

pouring water on instant coffee, instant tea, sugar etc.

spreading salt or grit to melt snow

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.rabbisedley.com